

Podobné vylučovací tendence panují ostatně i naproti velko-tržbě (přímé spojení velkovýrobce s detailisty cestujícími a vzorky, kartely zařizují vlastní prodejní kanceláře neb přenechávají rozprodej zboží jen jistým firmám, diktující jim detailní ceny prodejně).

S druhé strany i obchodníci zřizují si pro výhodnější opatření zboží kupecká družstva nákupní a snaží se zvýšiti svůj zisk i vý-těžkem v ý r o b n í m, zařizující sami továrny na zboží, pro něž mají zabezpečený značnější odbyt, nebo uvádějíce výrobce v zá-vislost (tak kupuje v našem textilnictví »manipulant« od kkalco-ven surová tkaniva a dává je za mzdu spracovávatí bělírnam, barvírnám a tiskárnám, podobně v Anglii, v hedvábnickém průmyslu ve Francii a v Itálii, podobně též exportéři výrobků řemeslnických).

§ 6. Tržební politika.

Tržební politikou rozumíme činnost veřejné moci, zákonodárné i správní, přímo k tomu se nesoucí, aby provozování tržby v národě dalo se co nejprospěšněji pro celek hospodářství národního.

Nepřím o prospívají tržbě i všeliká opatření, jimiž se v ý r o b a, zemědělská i průmyslová, zlepšuje či zlevňuje nebo o b ě ž n o s t statků zvyšuje (komunikací).

Politika tržební nesměřuje vždy ke prospěchu samé tržby, nýbrž ke prospěchu hospodářství národního jakožto celku, v jehož zájmu tržba může býti obmezována či dokonce znemožněna (na př. celní prohibicí, ochranou národní výroby), tržbě samé by vlastně svědčila výhradná politika liberální, zpravidla (kromě u národů »obchodních«) půjde však o takovou úpravu tržby, zvláště vnější, která by nejlépe prospívala domácí v ý r o b ě.

Rozeznáváme tržební politiku vnitřní a vnější (zahraniční).

§ 7. Vnitřní politika tržební.

I. Vnitřní politika tržební jako průmyslová může býti s v o b o d n á či n e s v o b o d n á.

Dříve bývala vnitřní tržba mnohonásobně o b m e z o v á n a a r e g u l o v á n a. Bývalať zhusta původně provo-zována cizinci, a i když později vyvinuli se tržebníci domácí,